

Tantárgyi program 2021/22

NÉPEGÉSZSÉGTAN

Semmelweis Egyetem, Egészségügyi Közszolgálati Kar Egészségügyi szervező szak (BSc)					
Tantárgy neve: Népegészségtan Tantárgy neve (angolul): Public Health Tantárgy kódja: EUSZAK016_1M				Kreditérték: 3 kredit	
Tantárgy besorolása: kötelező	Képzési karakter (kredit%) elmélet-gyakorlat: 66.6-33,3 %	Tanórák típusa: előadás és gyakorlat		Számonkérés módja: kollokvium	Tantárgyfélév: 3. ősz félév
		Elmélet: 28 óra	Gyakorlat: 14 óra		
Előtanulmányi feltételek (előzetes követelmény): - Orvostudomány (3) - Élettan - Kórélettan					
Tantárgyfelelős személy: Dr. Ungvári Zoltán, Intézetigazgató Tanszék: Semmelweis Egyetem, Általános Orvostudományi Kar, Népegészségtani Intézet Tantárgy előadója: Dr. Sima Ágnes, mesteroktató					
Tantárgy célja, feladata: A megelőzés, azaz a prevenció színterének ismerete. Az egészségi állapotot befolyásoló társadalmi és környezeti tényezők, az egészségdeterminánsok részletes oktatása. A népegészségtan módszertanának, az epidemiológiának elméleti és gyakorlati elsajátítása, beleértve a demográfiai ismereteket is. A magyar egészségügy, elsősorban a nemzeti népegészségügy szervezetének ismertetése. A magyar népesség morbiditási és mortalitási adatai, életkilátások nemzetközi kitekintésben. Környezetvédelmi alapismeretek. A hazai és nemzetközi viszonylatban is kiemelkedő népegészségügyi problémát jelentő krónikus nem fertőző (szív-érrendszeri, daganatos) betegségek ismerte a speciális megelőzési lehetőségekkel. A testi- és lelki megbetegedések közötti összefüggések bemutatása. A szenvedélybetegségek alapfogalmainak általános, a dohányzás-, az alkohol- és az illegális drogfogyasztás részletes tárgyalása. A táplálkozástudomány alapjai. Járványtani ismeretek. A fertőző betegségek illetve járványok kialakulásának megakadályozása. Anya,					

csecsemő-, gyermek-, ifjúság és idősvédelem. Az egészségfejlesztés lehetőségeinek ismerte korcsoportok szerint.

Szakmai kompetenciák és kompetencia-elemek:

- Klinikai ismeretek birtokában megérteni az egyes betegségek természetét, megismerni az egészségügyi ellátórendszer felépítését, kiemelten a népegészségügyi területét.
- Képesség a betegségek rendszerbe foglalására, ismerni a megelőzési lehetőségeket.
- Érzékenység a népesség valós egészségügyi szükségleteire. empátiás képesség elmélyítése.

A tantárgy részletes tematikája:

Hét	Téma
1.	A népegészségtan helye és szerepe az orvostudományban. A megelőző szemlélet kiemelt jelentősége. Prevenció szinterei. Egészségdeterminánsok: genetika-, környezet-, életmód-, egészségügyi ellátás.
2.	Demográfiai alapismeretek, standardizálás.
3.	Epidemiológia vizsgáló módszerek. Kockázatszámítás.
4.	Szűrővizsgálatok fajtái, kritériumai és azok tervezése, értékelése
5.	Az egészségügyi finanszírozás története. Mintaértékű rendszerek. Az egészségügy és közegészségügy felépítése. Az egészségpolitika alapelvei.
6.	Járványtani alapfogalmak, járványos betegségek megelőzési lehetőségei.
7.	Környezet egészségtan: Víz-, levegő-, klímaváltozás egészségtana.
8.	Krónikus nem fertőző betegségek epidemiológiája I. Szív-érrendszeri-, daganatos betegségek
9.	krónikus nem fertőző betegségek epidemiológiája II. Lelki egészség, leleki egészségvédelem.
10.	Krónikus nem fertőző betegségek epidemiológiája III. Légzőszervi betegségek. Dohányzás, mint a legjelentősebb kockázati faktor.
11.	Szenvedélybetegségek és megelőzésük: alkohol, drog.
12.	Táplálkozás-egészségtan. Táplálkozási zavarok. Malnutrició fogalma, formái. Obesitas, Diabetes mellitus. A rendszeres mozgás jelentősége.
13.	Anyá-, csecsemő-, gyermek- és ifjúságvédelem.
14.	Időskorúak egészségi állapota. Konzultáció.

Tantárgy tematikáját kidolgozta:

Dr. Ungvári Zoltán, intézetigazgató, SE - Népegészségtani Intézet

Prof. Dr. Cseh Károly, egyetemi tanár, DSc, SE - Népegészségtani Intézet

Prof. Dr. Tompa Anna, professor emerita, DSc, SE- Népegészségtani Intézet

Dr. Jakabfi Péter, intézetigazgató helyettes, egyetemi docens, CSc, SE - Népegészségtani Intézet

Dr. Balázs Péter, szerződéses oktató, főiskolai tanár, PhD, SE- Népegészségtani Intézet

Dr. Terebessy András, adjunktus, PhD, SE- Népegészségtani Intézet

Dr. Csépe Péter, tudományos munkatárs, PhD, SE- Népegészségtani Intézet

Dr. Sima Ágnes, mesteroktató, SE- Népegészségtani Intézet

Dr. Alliquander Anna, tanársegéd, SE- Népegészségtani Intézet

Dr. Fehér Ágnes, tanársegéd, SE- Népegészségtani Intézet

Dr. Horváth Ferenc, tanársegéd, SE- Népegészségtani Intézet

Dr. Janik Leonárd, tanársegéd, SE- Népegészségtani Intézet

Dr. Pongor Vince, tanársegéd, SE- Népegészségtani Intézet

Dr. Fekete Mónika, klinikai orvos, SE- Népegészségtani Intézet

Dr. Szarvas Zsófia Katalin, rezidens, SE Népegészségtani Intézet

Követelmények:

Az előadásokon és a gyakorlatokon való részvétel kötelező (Isd.: TVSZ 17.§ 7. pont). Az előadásokon és a gyakorlatokon 3-3 hiányzás megengedett, ezek igazolása nem szükséges. Több hiányzás esetén pótlás az előadónál előre egyeztetett időpontban.

Félévközi ellenőrzések:

1. Írásbeli számonkérés a 6. héten: Demográfia és epidemiológia tesztkérdések, példamegoldás

2. Írásbeli számonkérés a 13. héten a 7-12. héti oktatási anyagából.

Pótlás a tanulmányi felelősnél, előre egyeztetett időpontban.

Az aláírás feltételei

Az előadásokon és a gyakorlatokon való kötelező számú jelenlét, valamint a két félévközi ellenőrzésen elérhető maximális pontszámok 50-50%-nak megszerzése.

Az érdemjegy kialakításának módja:

Érvényes félév után elfogadott tételsor szerinti szóbeli vizsga eredménye alapján.

Az írott tananyag, ajánlott irodalom, a felhasználható fontosabb technikai és egyéb segédeszköz:**Kötelező irodalom (jegyzet, tankönyv, szakirodalom, segédletek):**

- Népegészségtani ismeretek. Szerkesztette: Tompa Anna, Semmelweis Kiadó, Budapest, 2008.

- Megelőző orvostan és népegészségtan (szerk: Ádány, 2011), szabadon elérhető a tankonyvtar.hun:

https://www.tankonyvtar.hu/hu/tartalom/tamop425/2011_0001_524_Megelozo_orvostan_nepegeszsegtan/adatok.html

- Előadások, gyakorlatok anyaga. A bennük megadott linkek tanulmányozása, ismerete.

Ajánlott irodalom:

- Ádány Róza - Sándor Judit - Angela Brand (szerkesztők): Népegészségügyi genomika (Medicina,2012)

- Ádány Róza (szerk.): Megelőző orvostan és népegészségtan (Medicina Könyvkiadó, 2012)

- Ember-Kiss-Cseh (szerk.): Népegészségügyi orvostan (PTE ÁOK, 2013)

- Ember István - Pál Viktor - Tóth József (szerkesztők): Egészségföldrajz (Medicina, 2013)

- Gulácsi László (szerk.): Egészség-gazdaságtan és technológiaelemzés (Medicina, 2012)

- Kovács Gábor (szerk.): Dohányzás vagy egészséges életmód? (Medicina, 2006)

- Köteles György (szerk.): Sugáregészségtan (Medicina, 2002)

- Rodler Imre (szerk.): Élelmezés és táplálkozás-egészségtan (Medicina, 2005)

- Rodler Imre: Élelmezéshigiéné (Medicina, 2007)

- Rodler Imre: Kalória és tápanyagtáblázat (Medicina, 2008)

- V. Hajdú Piroska – Ádány Róza (szerk.): Epidemiológiai szótár (Medicina, 2003)